

Prva međunarodna konferencija Europskog istraživačkog centra za konzervaciju-restauraciju knjiga i papira *New Approaches to Book and Paper Conservation-Restoration*

Horn, Austrija, 9-11. svibnja 2011.

Prva međunarodna konferencija Europskog istraživačkog centra za konzervaciju-restauraciju knjiga i papira održana je u Hornu u Austriji od 9. do 11. svibnja 2011. Glavna tema ove konferencije bila je *New Approaches to Book and Paper Conservation-Restoration* (Novi pristupi u konzerviranju i restauriranju knjiga i papira), a uz Europski istraživački centar, suorganizator konferencije bio je i grad Horn, koji odnedavno nosi povlašteni naziv *City of letters*.

Na konferenciji su bila 44 sudionika iz 24 zemlje svijeta, a uvodnu riječ je imao Jürgen Maier, predsjednik udruge *Büchstadt Horn* zahvalivši se svim prisutnima na sudjelovanju. Tijekom tri dana konferencije, u predavanjima su se izmjenjivale razne teme s područja konzerviranja i restauriranja, od teorijskih i praktičnih radova, pa do pitanja vezanih uz etiku i estetiku konzervatorsko-restauratorskog posla.

Prijepodneva predavanja prvoga dana bavila su se upravo ispitivanjem vrijednosti konzervatorsko-restauratorskog rada. Kolegice iz Njemačke, Poljske i Portugala na svojim su primjerima nametnule pitanje: što je važnije, držati se standarda konzervatorsko-restauratorskog rada, njegove etike i estetike ili otvoriti um prema novim vrijednostima i drugačijoj percepciji rada? Poslijepodne su, uz zanimljiva predavanja koja se odnose na teoriju konzervatorsko-restauratorske struke, održana predavanja o praktičnim iskustvima rada. Tako su Erich Renhart i Manfred Mayer iz Austrije održali vrlo korisno predavanje o fotodokumentaciji knjiga, metodama i preprekama na koje se nailazi pri fotodokumentiranju starih knjiga. Kolega Nicholas Pickwoad, jedan od najistaknutijih povjesničara knjiga i vrhunski poznavatelj konzervatorsko-restauratorske tematike, održao je predavanje o problematici čuvanja knjiga u knjižnicama i muzejima i o budućnosti zbirki rijetkih knjiga. Predavanje Spiros Zervosa iz Grčke o njegovom istraživanju uzroka gubljenja jakosti papira nakon tretmana vodom, pobudilo je mnoga pitanja. Njegovo istraživanje je pokazalo da jedan tretman vodom na papiru oslabi njegovu jačinu za 30%. S obzirom da je praksa u restauriranju papira takva, da se po potrebi papir tretira vodom, njegovo istraživanje potaknulo je ponovno konfliktno pitanje konzervatorske etike i prakse, tj. kakvi su pozitivni i negativni aspekti trenutne prakse restauriranja papira. Salvador Muñoz Viñas zaintrigirao je prisutne svojim predavanjem o posebnoj vrsti vakuum stola kojeg je sam patentirao. Takav vakuum stol idealan je za restauriranje gradiva velikog formata.

Tijekom sekcije kongresa drugog dana, vrlo zanimljivo predavanje održali su profesor René Larsen, rektor škole za konzerviranje *The Royal Danish Academy of Fine Arts* i njegove kolegice Dorte V. P. Sommer i Kathleen M. Axelsson iz Danske. Tema predavanja bila je znanstveni pristup u konzerviranju i restauriranju kožnih i pergamentskih objekata u arhivima i knjižnicama. Istoga dana i ja sam održao predavanje na temu *The Influence of Hydrothermal and UV Treatment on Properties of Leather Used in Book Conservation* (Utjecaj hidrotermalnog i UV zračenja na svojstva kože korištene u konzervaciji knjiga). Pročelnica Odsjeka za konzervaciju knjiga i papira u Arhivu Republike Slovenije Jedert Vodopivec, održala je predavanje o analizi sloven-

skih srednjovjekovnih kodeksa. U popodnevnom bloku, predavanja su uglavnom održali kolege iz istočne Europe u kojima su podijelili svoja zanimljiva iskustva o svakodnevnom praktičnom radu na području konzerviranja uveza.

Trećeg dana, prvo predavanje održali su kolege iz Njemačke u kojem su objasnili novi princip čišćenja papira korištenjem kratke i ultrakratke laserske zrake. John Havermans i Gerrit de Bruin iz Nizozemske imali su predavanje o novom pristupu dezinfekciji arhivskog i knjižničnog gradiva korištenjem gama zračenje. Flavia Pinzari, direktorica biološkog laboratorija u Centralnom institutu za konzerviranje i restauriranje arhivske kulturne baštine u Rimu, u svom je predavanju objasnila doprinos mikrobiološkog istraživanja na polju konzerviranja knjiga i papira. Mehmet Konuklar iz Turske u predavanju je istaknuo novu metodu konzerviranja umjetnina na papiru korištenjem trostruke mješavine metil celuloze, karboksi-metil celuloze i nano-mikro čestica kalcij hidroksida.

Nakon svih predavanja uslijedila je diskusija na kojoj je glavna tema ponovno bila konzervatorsko-restauratorska etika, kao i razmjena praktičnih iskustava. Nakon diskusije uslijedio je okrugli stol na kojem se raspravljalo o mogućnostima suradnje na europskim projektima. Završnu riječ održao je Emil Weber, u kojoj se zahvalio izlagačima i organizatorima na uspješno odrađenoj konferenciji.

Igor Kozjak